

CRITERIS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Críteris d'avaluació de la matèria

Tal com ja assenyala l'Article 2 de l'[Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat](#), el **propòsit de l'avaluació** no és simplement determinar en forma de veredicta final els resultats del procés d'aprenentatge que ha seguit l'alumnat, sinó que també posseeix una funció en si mateixa formativa, orientativa i reguladora del propi procés d'aprenentatge. En primer lloc, serveix perquè els i les alumnes disposin d'uns indicadors de referència, que com a tals han de ser el més clars, objectius i sistemàtics possible, que els permetin sentir-se satisfets pels èxits aconseguits en el grau corresponent, així com també que els ajudin a detectar, comprendre i corregir les seves dificultats específiques d'aprenentatge i els aspectes millorables del seu rendiment escolar. En segon lloc, per al professorat representa un referent imprescindible, no tan sols a l'hora de constatar i certificar l'assoliment dels objectius d'aprenentatge per part de l'alumnat, sinó també per tal de comprovar l'eficàcia de les activitats i les mesures estipulades en la present programació didàctica, o bé per adaptar-les si així ho considera convenient arran d'un exercici d'autocrítica. En definitiva, els **críteris d'avaluació** deriven dels objectius i les competències de la matèria, doncs sorgeixen quan ens preguntem quines evidències utilitzarem a l'hora d'anar verificant i mostrant si l'alumnat aconsegueix o no aquests i en quina mesura, i estan bàsicament extrets de l'Annex 2 del [Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat](#):

1. Reconèixer l'especificitat de la Filosofia i distingir-la d'altres sabers o maneres d'explicar la realitat, diferenciant el seu vessant teòric i pràctic i centrant-se en les seves preguntes fonamentals.
2. Raonar amb argumentacions ben construïdes, fer anàlisis crítiques i elaborar una reflexió adequada en relació amb els coneixements adquirits.
3. Fer servir i valorar el diàleg com a forma d'aproximació racional al coneixement i com a procés intern de construcció d'aprenentatges significatius, reconeixent i practicant els valors intrínsecs al diàleg, com el respecte mutu, la sinceritat, la tolerància i, en definitiva, els valors democràtics.

4. Exposar argumentacions i compondre textos propis en els quals s'aconsegueixi una integració de les diverses perspectives i s'avanci en la formació d'un pensament autònom.
5. Obtenir informació rellevant per mitjà de diverses fonts, elaborar-la, contrastar-la i utilitzar-la críticament en l'anàlisi de problemes filosòfics, sociològics i polítics.
6. Conèixer i analitzar les característiques específiques de l'ésser humà com una realitat complexa i oberta, amb múltiples expressions i possibilitats, aprofundint en la dialèctica entre natura i cultura, i entre individu i societat.
7. Conèixer i valorar la naturalesa de les accions humanes en la mesura que són lliures, responsables, normatives i transformadores.
8. Comprendre i valorar les idees filosòfiques que han contribuït, en diferents moments històrics, a definir la categoria de ciutadà i ciutadana, des de la Grècia clàssica fins a la ciutadania global del món contemporani, posant un èmfasi especial en l'etapa de la Il·lustració i en la fonamentació dels drets humans.
9. Assenyalar les diferents teories sobre l'origen del poder polític i la seva legitimació, identificant les que fonamenten l'estat de dret i la democràcia, i analitzar els models de participació i d'integració en la complexa estructura social d'un món en procés de globalització.
10. Reconèixer i analitzar els conflictes latents i emergents de les complexes societats actuals, els seus assoliments i dificultats, canvis i reptes més importants.
11. Comprendre les dificultats a l'hora de justificar de manera racional i concloent la veracitat o la falsedat dels nostres pensaments a la llum de les consideracions escèptiques sobre el coneixement humà, i reconèixer l'estatut, la validesa i les limitacions dels principals mètodes emprats en l'obtenció de coneixement.

Instruments d'avaluació de la matèria

Totes les activitats qualificables que l'alumnat realitza en el decurs de cadascuna de les unitats didàctiques que integren la matèria de Filosofia es poden agrupar en els següents tres instruments generals d'avaluació:

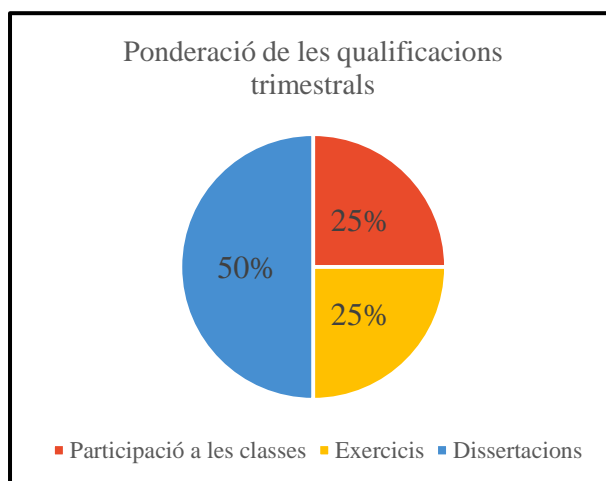
- **Participació a les classes:** en aquest apartat no només es valora que l'alumnat mantingui l'atenció durant les sessions a l'aula i no les interrompi ni entorpeixi amb comportaments disruptius, sinó també l'esforç i la implicació personals a l'hora de col·laborar activament en les classes amb les seves preguntes i

intervencions, doncs aquesta és l'única manera de consolidar realment les competències treballades per mitjà de les exposicions interactives, els debats i els exercicis realitzats a classe. També contempla l'obtenció de punts de participació brillant i la participació voluntària en activitats o concursos fora de l'horari lectiu de l'assignatura. La qualificació es determinarà d'acord amb una rúbrica específica que es pot consultar al Moodle de l'assignatura. Pondera un 25% de cadascuna de les qualificacions trimestrals.

- **Exercicis:** en aquest apartat es recullen els resultats obtinguts en totes les activitats i treballs que es realitzen en el decurs de cada trimestre, com per exemple les tasques del Moodle, les reflexions personals, els comentaris de text, els projectes trimestrals, ja siguin individuals o bé en grup, etcètera. Per a cadascun d'aquests exercicis està publicat al Moodle de l'assignatura un document PDF que inclou tant les instruccions de cara a la seva realització com la rúbrica específica d'acord amb la qual seran avaluats. El principal avantatge d'utilitzar aquestes rúbriques d'avaluació és que permeten a l'alumnat saber exactament què se'ls demana que facin en relació amb cadascun dels aspectes de cada treball, i tot això desglossat en els nivells d'assoliment insuficient, suficient, notable i excel·lent. Pondera un 25% de cadascuna de les qualificacions trimestrals. D'altra banda, cada exercici té més o menys pes en el còmput global de l'apartat en funció del volum de feina que suposi per a l'alumnat. Però si un estudiant no realitza algun dels exercicis corresponents a un determinat trimestre, la seva qualificació dels exercicis d'aquell trimestre serà un 0.
- **Exàmens:** cadascuna de les unitats didàctiques culmina amb la redacció d'una dissertació que demostra en quina mesura cada estudiant ha aconseguit integrar de manera satisfactòria els continguts exposats pel professor, els debats i les altres activitats realitzades tant a l'aula com fora d'ella, i els materials complementaris i els enllaços de consulta penjats al Moodle, entre d'altres, a l'hora d'escriure una reflexió personal en resposta a una pregunta específica, però de caràcter obert, que haurà estat comunicada a l'alumnat com a mínim amb una setmana d'antelació perquè puguin investigar i preparar la seva resposta, que hauran d'escriure a l'aula sense el recurs de cap material auxiliar. Previsiblement, doncs, es realitzaran dos exàmens al primer trimestre, dos exàmens al segon trimestre i un examen al tercer trimestre. La qualificació de cada dissertació es determinarà d'acord amb una rúbrica específica que es pot consultar al Moodle de l'assignatura. En cada

dissertació es pot descomptar fins a 1 punt per faltes ortogràfiques o gramaticals. La mitjana aritmètica de tots els exàmens realitzats en un mateix trimestre pondera un 50% de cadascuna de les qualificacions trimestrals.

Les **qualificacions trimestrals**, així doncs, es calculen a partir de les qualificacions corresponents a cadascun dels tres instruments d'avaluació tot just esmentats d'acord amb les següents ponderacions:

La **qualificació global de la matèria de Filosofia**, per la seva banda, es calcula com la mitjana aritmètica de les qualificacions corresponents a cadascun dels tres trimestres, arrodonint la xifra resultant a les unitats, ja sigui a l'alça o bé a la baixa. A l'hora d'efectuar l'arrodoniment, però, no es procedirà com si es tractés d'una simple operació matemàtica, sinó que es tindran molt especialment en compte les qualificacions de la participació a les classes, així com també l'evolució progressiva de cada estudiant al llarg de tot el curs acadèmic.

Pel que fa a les **recuperacions**, en coherència amb l'enfocament competencial de l'assignatura i amb l'aposta per una avaluació continuada entesa com a un procés formatiu, orientatiu i regulador del propi procés d'aprenentatge, en un principi només es poden recuperar cadascun dels exercicis o exàmens en particular, de tal manera que no és possible recuperar directament els trimestres com a tals. Per tant, l'única manera d'evitar suspendre un trimestre consisteix a repetir els exercicis o els exàmens que sigui necessari per tal que la mitjana trimestral quedi aprovada. En qualsevol cas, les recuperacions són totalment voluntàries, o sigui que en cap moment no s'obligarà ni es perseguirà cap estudiant perquè les dugui a terme, sinó que han de ser ells i elles els qui decideixin sol·licitar-les o no al professor, i sobretot fer-ho a temps abans del tancament de

l'avaluació corresponent, en un exercici autònom de responsabilitat envers la seva qualificació global de la matèria. En el cas dels exercicis que no s'hagin presentat dins del termini de lliurament establert, que hagin estat plagiats o que no complissin algun dels requisits especificats a les instruccions corresponents, o en el cas dels exàmens que no s'hagin dut a terme en la data assignada a causa d'una absència injustificada, la màxima qualificació que es podrà aconseguir amb la recuperació és un 5; en tots els altres casos, tant si la prova estava inicialment suspesa com si estava inicialment aprovada però de totes maneres l'estudiant vol millorar-ne la seva nota, la màxima qualificació que es podrà aconseguir amb la recuperació és un 10.

Malgrat que l'aposta per l'avaluació competencial i continuada és incongruent amb la realització d'una recuperació final amb el format d'un examen teòric, doncs aquest tipus de prova no és el que han hagut de superar els i les alumnes que han aprovat l'assignatura de manera regular tot acreditant l'assoliment dels objectius d'aprenentatge estipulats, a l'alumnat que no hagi assolit aquests mateixos objectius d'aprenentatge se li oferirà, com a últim recurs, la possibilitat de realitzar una **recuperació final** per mitjà d'un examen teòric que englobarà els continguts curriculars de tota l'assignatura. Aquesta recuperació tindrà previsiblement una convocatòria ordinària, que es celebrarà al mes de juny, i una convocatòria extraordinària, que es celebrarà al mes de setembre. És molt important que els i les estudiants tinguin ben clar des del començament que les possibilitats reals d'aprovar un examen d'aquestes característiques després d'haver estat realitzant exercicis puntuals i dissertacions i haver-los suspès són molt reduïdes, i que per tant és preferible que s'esforcin al llarg de tota l'avaluació ordinària. En el cas de l'alumnat que tingui suspesa la qualificació global de la matèria de Filosofia, haurà de realitzar l'examen de recuperació final sencer, tant en la convocatòria ordinària com en la convocatòria extraordinària; en el cas de l'alumnat que tingui aprovada la qualificació global de la matèria de Filosofia però n'hagi suspès un o dos trimestres, en la convocatòria ordinària només haurà de realitzar les parts de l'examen de recuperació final corresponents als trimestres que hagi suspès, mentre que en la convocatòria extraordinària haurà de realitzar l'examen de recuperació final sencer. Excepcionalment, si un alumne ha aprovat dos trimestres i n'ha suspès un altre amb una qualificació de 4, sempre que el professor ho consideri oportú tenint en compte la seva actitud i l'esforç demostrat al llarg de tot el curs acadèmic, podrà substituir l'examen de recuperació final per algun treball, com per exemple un comentari de text. En qualsevol d'aquests supòsits, si aconsegueix aprovar la recuperació, la qualificació global de la matèria de Filosofia que li quedarà serà invariablement un 5.